

nummer : 07
onderwerp : Voorstel tot vaststelling Omgevingsvisie Heemskerk 2040

Aan de raad,

Inleiding

De omgevingsvisie vormt de afsluiting in het stapsgewijze participatieve proces om tot een breed gedragen Omgevingsvisie Heemskerk te komen. De omgevingsvisie is tot stand gekomen na het raadplegen van allerlei doelgroepen: inwoners, ondernemers, organisaties en ketenpartners. Ook de raad is hierin actief betrokken geweest. Dit gebeurde op een aantal sleutelmomenten in het proces. Allereerst zijn er in oktober 2019 bij de start van het proces ideeën, wensen, knelpunten en kansen opgehaald voor de toekomstige ontwikkeling van Heemskerk.

De resultaten zijn verwerkt in de Nota van Uitgangspunten en Scenario's. Daarna hebben er dialogen plaatsgevonden over 4 verschillende scenario's met alle doelgroepen in februari 2020 tijdens de Week van de Omgevingsvisie. De raad heeft deze week afgesloten met het benoemen van haar voorkeuren voor ontwikkelingsrichtingen. Het college heeft alle resultaten van de Toekomstdialog zorgvuldig afgewogen en verwerkt in de Kern van de Visie.

In juli 2020 heeft de raad in een extra sessie een aantal hoofdpunten meegegeven over de Kern van de Visie. Deze zijn verwerkt in de Ontwerp-Omgevingsvisie die ter inzage heeft gelegen van 14 augustus tot en met 24 september 2020.

Resultaten van de inspraak: waardering met bruikbare suggesties

De formele inspraak heeft 18 zienswijzen opgeleverd door mede-overheden, semi-overheden, uitvoerende instanties, belangenorganisaties, ondernemers, ontwikkelaars en bewoners. Deze zijn puntsgewijs samengevat en door het college beantwoord. Daarbij is ook aangegeven in hoeverre de opmerkingen tot aanpassingen hebben geleid. Dit alles is vervat in bijgaande Nota van Beantwoording & Wijziging Ontwerp-Omgevingsvisie Heemskerk. Alle wijzigingen zijn verwerkt in bijgaande Omgevingsvisie Heemskerk 2040.

Het algehele beeld is dat Ontwerp-Omgevingsvisie van Heemskerk goed is ontvangen. Dat blijkt uit diverse complimenten voor het hele document en waardering voor allerlei onderdelen daarvan. Een groot deel van de reacties betreft enkele overkoepelende thema's: duurzaamheid, klimaatadaptatie en energievoorziening, buitengebied en gezondheid. Daarbij zijn concrete suggesties gedaan, die bruikbaar zijn voor de uitwerking van de omgevingsvisie. Tot slot zijn er waardevolle opmerkingen gemaakt die hebben geleid tot verduidelijking en aanscherping van onze ambities, maar niet tot fundamentele wijzigingen. Dit alles sterkt de gemeente om na vaststelling samen met partners aan de slag te gaan om de ambities en opgaven uit de omgevingsvisie te realiseren.

Omgevingsvisie Heemskerk 2040: duurzaam, dorps en vernieuwend

De omgevingsvisie toont in Deel A op (strategische) hoofdlijnen de visie en ambities voor de gewenste ontwikkeling van de leefomgeving van Heemskerk tot 2040. Die zijn beknopt weergegeven in een gemeentebreed ontwikkelingsbeeld voor 2040. Het document bevat tevens een bondige omschrijving van de visie op de deelgebieden centrum, woongebied, bedrijventerreinen en buitengebied. Een strategische uitvoeringsagenda geeft richting aan verdere uitwerking in het instrument Programma's.

Deel B bevat een uitgebreidere toelichting ter onderbouwing van de visie, met zowel thematische als ruimtelijke analyses.

Met deze visie in de hand nodigen we al onze partners uit om kansen te benutten om te voorzien in de grote woningbehoefte voor diverse doelgroepen, het groene en dorpse karakter te behouden en te verbeteren, de economische vitaliteit en diversiteit te vergroten, een gezonde, veilige en zelfredzame samenleving te creëren en duurzaamheidsopgaven te versnellen.

Maatgevend bij alle ontwikkelingen zijn behoud van het dorpse karakter, waardevolle landschappen en de overige benoemde kernkwaliteiten van Heemskerk.

Toelichting/motivering/risico's

- Duurzaamheid is gepositioneerd als een van de leidende principes, dat verder zijn uitwerking vindt in de deelgebieden en thema's en de omgevingsvisie. Dit zorgt voor een integrale borging van de belangrijkste aspecten van duurzaamheid. Ook in het afwegingskader voor initiatieven van de omgevingsvisie komt dit nadrukkelijk terug.
- De omgevingsvisie bouwt voort op relevante aspecten van de belangrijkste beleidskaders van andere overheden en is daar op hoofdpunten niet strijdig mee.
- De omgevingskwaliteiten van Heemskerk komen in de omgevingsvisie terug aan de hand van al eerder gedefinieerde thema's onder de titels Aantrekkelijk, Karakteristiek, Gezond, Mobiel en Levendig.
- De omgevingsvisie geeft zoveel mogelijk ruimte aan de verwachte dynamiek in Heemskerk op verschillende thema's, als wonen, werken, toerisme, voorzieningen en klimaat, voor zover die past binnen het groene en dorpse karakter. Daarbij worden wel iets stedelijkere woonmilieus voorgestaan op zorgvuldig gekozen locaties, waar dat stedenbouwkundig passend is. Daarmee kan op een goede kwalitatieve wijze invulling gegeven worden aan toekomstige vraag naar extra woningbouw.
- De huidige coronacrisis kan echter een fundamenteel andere werkelijkheid creëren (ook wel paradigmaverschuiving genoemd). Een diepe en langdurige recessie kan dat proces aanjagen. Dat vraagt om zogeheten 'adaptieve planning'. 'Adaptief' betekent hier dat onzekerheden, kansen en onverwachte ontwikkelingen bewust in de ambities, opgaven en projecten worden meegenomen. De omgevingsvisie is daarom zoveel mogelijk 'robuust en flexibel'. Robuust in het benoemen van een solide ruimtelijk raamwerk en flexibel door bandbreedtes aan te geven in ambities en opgaven, alsmede de uitvoering te doen in (kleine) overzichtelijke stappen. Hierdoor zal er steeds ruimte zijn voor bijsturing waar nodig en wenselijk.
- Fundamenteel andere keuzes zijn te vinden in scenario's van de Nota van Uitgangspunten die uitgaan van meer dynamiek. Effecten daarvan zijn onder andere een forsere bouwopgave met meer mogelijkheden om te voorzien in de verwachte woningbehoefte voor alle doelgroepen, maar met tegelijkertijd het gevaar van een suboptimale omgevingskwaliteit en aantasting van het dorpse en groene karakter op termijn. Vooral om reden van verbetering van omgevingskwaliteit, duurzaamheid en behoud van het groene dorpse karakter, is niet voor deze alternatieven gekozen. Dit sluit bovendien het beste aan bij de uitkomsten van de brede participaties.

Financiën

Er zijn geen directe financiële gevolgen verbonden aan dit besluit. Die zijn onder andere afhankelijk van de mate waarin de gemeente uitvoering geeft aan haar beoogde rol. Deze rol kan verschillen per specifiek thema en gebied waarin de opgave speelt. Binnen het Omgevingswetinstrument 'Programma's' werkt het college de visie en uitvoeringsstrategie in de omgevingsvisie in de toekomst verder uit in concrete projecten. Op dat moment ontstaat meer inzicht in de nodige investeringen, verwachte opbrengsten en specifieke financiële risico's.

Relatie met regionale samenwerking

De buurgemeenten en provincie zijn uitgenodigd om mee te denken tijdens de Toekomstdialog. Met enkele ketenpartners zijn vervolgens individuele gesprekken gevoerd. Dit was onderdeel van een voortdurend proces van onderlinge afstemming van ambities, beleidskaders en programma's.

Beslispunten

Wij stellen u voor te besluiten:

1. Kennis te nemen van de Nota van Beantwoording & Wijziging Ontwerp-Omgevingsvisie Heemskerk.
2. Kennis te nemen van de Raadsmemo Aanvullende punten bij besluitvorming gemeenteraad over de Omgevingsvisie Heemskerk 2040.
3. De Notitie Aanvullende Wijzigingsvoorstellen Omgevingsvisie Heemskerk 2040 vast te stellen.
4. De Omgevingsvisie Heemskerk 2040 vast te stellen.

Verdere procedure

Na vaststelling in de gemeenteraad volgt publicatie op diverse websites, zoals ruimtelijkeplannen.nl en op onze projectsite www.omgevingsvisieheemskerk.nl. Op deze laatste site komt ook een publieksvriendelijke interactieve versie te staan. Dit moet bijdragen aan het indienen van initiatieven die in onze visie passen en onze gemeente aantrekkelijker maken. Om ze daarna in samenspraak met de gemeente uit te werken tot concrete projecten.

Bijlage(n)

- Omgevingsvisie Heemskerk 2040 (D/2020/308411).
- Nota van Beantwoording & Wijziging Ontwerp-Omgevingsvisie Heemskerk (D/2020/306603).
- Zienswijzen Ontwerp-Omgevingsvisie Heemskerk (D/2020/306609).
- Raadsmemo Aanvullende punten bij besluitvorming gemeenteraad over de Omgevingsvisie Heemskerk 2040 (BIRM/2020/0739).
- Notitie Aanvullende Wijzigingsvoorstellen Omgevingsvisie Heemskerk 2040 (D/2020/324516).

Heemskerk, 10 november 2020

Burgemeester en wethouders van Heemskerk,
de secretaris, de burgemeester,

De raad van de gemeente Heemskerk;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 november 2020, nummer 07;

gehoord de commissie RWD;

b e s l u i t :

1. De Nota van Beantwoording & Wijziging Ontwerp-Omgevingsvisie Heemskerk voor kennisgeving aan te nemen.
2. De Raadsmemo Aanvullende punten bij besluitvorming gemeenteraad over de Omgevingsvisie Heemskerk 2040 voor kennisgeving aan te nemen.
3. De Notitie Aanvullende Wijzigingsvoorstellen Omgevingsvisie Heemskerk 2040 vast te stellen.
4. De Omgevingsvisie Heemskerk 2040 vast te stellen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente
Heemskerk in zijn openbare vergadering van
1 februari 2021

de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

